

אישור קריטריונים למחיקת חובות-לאישור מליאה

מחיקת חובות לחייבים לרבות חובות ארנונה, חינוך, היטלים, אגרות, קנסות וחובות אזרחיים, על פי נוהל מחיקת חובות לרשות המקומית כפי שפרסם משרד הפנים בחוזר מנכ"ל 5/2012 (להלן: "נוהל מחיקת חובות")

א. מחיקת חוב אבוד (סעיף 2 לנוהל מחיקת חובות) - אישור קריטריונים מחיקת חובות אבודים שאינם

ניתנים לגבייה, כהגדרתם בנוהל מחיקת חובות:

מחיקת חוב אבוד כאמור חלה ביחס לחייבים אשר אין להם זכויות בנכסים בעלי ערך ומוצו נגדם הליכי הגבייה ובלבד שחלפו שלוש שנים ממועד היווצרות החוב.

מחיקה תותר ע"פ הוראות הדין רק כאשר מתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

1. היעדר זכות בנכס - מחיקת חוב של חייב, יחיד או תאגיד, תותר רק אם מדובר בחוב של חייב שאינו בעל זכות בנכס מקרקעין או בנכס אחר בעל ערך כלכלי של ממש, אשר מימושו יכול לאפשר את פירעון החוב או חלקו.
2. החוב בפיגור של לא פחות משלוש שנים מהמועד שנקבע בחוק לתשלום
3. מיצוי הליכי גבייה - על הרשות לנקוט בהליכי גבייה מנהליים על פי דין אשר ישקפו מאמץ רציני לגביית החוב ובכלל זה משלוח של מכתבי התראה וביצוע הליכי עיקול. לגבי תאגיד - יש למצות במסגרת זאת את אפשרות הגבייה מבעלי השליטה, בהתאם לסעיף 8(ג) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) התשנ"ג-1992. לגבי יחיד ותאגיד יש לבדוק האם קיימים נושים נוספים, להתחקות, ככל הניתן, אחר הליכי גבייה נוספים וככל שקיימים כאלה, להצטרף אליהם.

המועצה מסמיכה את הגזבר ומחלקת הגבייה לנקוט בכל פעולה שתיראה להם כנכונה וכנדרשת לצורך מיצוי הליכי גבייה.

חייב שנעדר וניכר כי אפסו הסיכויים לאתרו, כי אז יכול הדבר להיחשב כמיצוי הליכי הגבייה בהתאם לנסיבות עניין. לעניין איתור החייב, יחולו, בין היתר, הכללים הבאים:

חייב שנפטר:

1. נפטר חייב, ואין לו נכסים ברי מימוש, תנקוט המועצה הליכים כנגד העיזבון.
2. לא עלה בידי המועצה לאתר יורשים תוך שקידה סבירה, ייחשב הדבר כמיצוי הליכי גבייה בכפוף לזכותה להוסיף ולפעול ולממש עיקולים הרובצים על נכסי החייב שנפטר.
3. היה הסכום נמוך מ-25,000 ש"ח, לא תידרש המועצה לנקוט בהליכים לאיתור העיזבון לצורך החלטה על מיצוי הליכי גבייה.

חייב שמענו אינו ידוע-

1. היה סכום החוב נמוך מסך של 25,000 ש"ח, ולא עלה בידי המועצה לאתר את החייב לצורך משלוח ההתראה/פתיחת תיק, ובאמצעות הליכים לאיתור מענו באמצעות פניה למשרד הפנים מרשם אוכלוסין ו/או פניה לחקירת "איתור מען" פשוטה - לא תידרש המועצה לנקוט בהליכי איתור מען נוספים לצורך החלטה על מיצוי הליכי גבייה.
2. עלה סכום החוב על סך של 25,000 ש"ח, ולא עלה בידי המועצה לאתר נכסים של החייב, יינקטו הליכים לצורך חקירת מקום הימצאות החייב באמצעות חוקר מוסמך.
3. ידוע למועצה ברמת ידיעה גבוהה כי החייב עזב את הארץ ללא כוונה לשוב, כי אז תהיה רשאית לראות בחוב כחוב שמוצו הליכי גבייתו, בשים לב לקיומם של נכסים בארץ מהם ניתן להיפרע.
4. במקרים חריגים ולפי שיקול דעתם של גזבר המועצה והיועמ"ש יחד, ניתן יהיה להסתפק לצורך קביעת מיצוי ההליכים לאיתור החייב במקורות מידע נוספים שיימצאו מהימנים.
5. לא עלה בידי המועצה לגבות את החוב חרף פעולות מרובות שנמשכו למשך תקופה של 24 חודשים, או לא עלה בידי המועצה לאתר את החייב כאמור, כי אז יכול הדבר להיחשב כמיצוי הליכי גבייה.

הליכי פש"ר/פירוק - ככלל, המועצה לא תבקש לנקוט בהליכי פש"ר או פירוק, למעט בנסיבות בהן ניכר כי החייב פעל מתוך כוונה להימלט מתשלומים המוטלים עליו ע"י המועצה.

הליכים נגד בעלי שליטה בתאגידים - המועצה תפעל לנקיטה בהליכים כנגד בעלי שליטה בתאגידים לפי הוראות הדין ובפרט סעיף 8(ג) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב), התשנ"ב-1992, ובכלל זה וככלל, תפעל למיצוי הליכי גבייה מכל אחד מהם בנפרד, בהתאם להוראות נוהל זה.

במסגרת הבקשה למחיקת חוב, ייחתם הסכם בו הנישום מתחייב להתקין בחשבונו הוראת קבע על התשלומים השוטפים.

כמו כן יחתום על התחייבות שלא לייצר חובות חדשים לאחר החתימה על ההסכם ולעמוד בתשלומים החודשיים השוטפים. תשלום בכל דרך אחרת שאינה הוראת קבע, יאושר במקרים חריגים בלבד וכפוף לאישור גזבר ויועמ"ש.

נוהל איתור יור דוד ע"ן הנציג רחוב ריהרר שפים שדה אליהו שדה נחום שדי תרומות שלוחות תל תאומים

ב. קריטריונים למחיקת חובות שאינם אבודים – לזכאים להנחה במועד המחיקה לפי סעיף 3.3.1.2 לנוהל מחיקת חובות:

ב.1 זכאות להנחות לגביהן אישרה המועצה מחיקה לפי סעיף זה:

1. המחיקה תחול אך ורק על מי שזכאי במועד המחיקה לאחת מן ההנחות המפורטות להלן:
  - 1.1 הנחה בגין נכות לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.2 הנחה בגין נכות לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.3 הנחה בגין נכות לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.4 הנחה לבעל תעודת עיוור לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.5 הנחה לעולה חדש לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.6 הנחה לעולה התלוי בעזרת הזולת לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993;
  - 1.7 הנחה לזכאי גמלת סיעוד לפי הוראת תקנה 2(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993.
2. המחיקה תהיה רק לחובות של יחיד (לא תאגיד);
3. המחיקה תהיה עד שבע שנות חיוב אחרונות כאשר תקופת המחיקה הינה תלויה נסיבות העניין ולפי שיקול דעת המועצה;
4. שיעור המחיקה יהיה כשיעור ההנחה המרבי הקבוע בחוק לאותו סוג הנחה לו זכאי הנישום באותו מועד, אך בכל מקרה לא יותר מ- 70%;
5. ההנחה תחול על חובות נכסי מגורים בלבד ותינתן על נכס אחד בלבד.
6. גיל הנישום הינו מגיל 18 ומעלה ועיקר פרנסתו מקצבאות ביטוח לאומי/ קצבאות נכות.
7. עם הנישום לא חיים בבית, במועד החלטה על המחיקה, אנשים בעלי כושר השתכרות.
8. תינתן חוות דעת של מחלקת רווחה על כך שמצבו הכלכלי-אישי של הנישום בכי רע במועד הנדון.
9. יבדקו חשבונות הבנק של הנישום וימצא כי אין בהם נכסים של ממש וכן יחויב הנישום לחתום על הצהרה לפיה אין בידו נכסים בעלי ערך כלכלי של ממש (למעט נכס מקרקעין אחד בו הוא מתגורר).
10. צוות מקצועי של גזבר, יועץ משפטי, מנהל מחלקת הגביה יוסמכו לטפל בבקשות למחיקה לפי החלטה זו של מליאה. המלצה של הצוות המקצועי בדבר המחיקה אינה מחייבת כשלעצמה, והיא כפופה לאישור יתר הגורמים המוסמכים לפי נוהל מחיקת חובות.
11. במסגרת הבקשה למחיקת חוב, ייחתם הסכם בו הנישום מתחייב להתקין בחשבונו הוראת קבע על התשלומים השוטפים. כמו כן יחתום על התחייבות שלא לייצר חובות חדשים לאחר החתימה על ההסכם ולעמוד בתשלומים החודשיים השוטפים. תשלום בכל דרך אחרת שאינה הוראת קבע, יאושר במקרים חריגים בלבד וכפוף לאישור גזבר ויועמ"ש.
12. בהתאם להוראות סעיף 3.3.1.2 לנוהל מחיקת חובות, מחיקת חוב בהתאם לסעיף זה מותנית בהסדרת תשלום של יתרת חוב הארנונה של החייב.
13. ההחלטה בגין סעיף זה תקפה ל- 3 שנים לכל היותר ותיבחן מחדש עם תום התקופה. במידה ויוחלט להאריך את ההחלטה לתקופת זמן נוספת תובא מחדש לאשרור במליאה.
14. בהתאם לנוהל מחיקת חובות, "יש להפעיל את הסמכות בצמצום, על מנת שלא לתת למחזיק בנכס תמריץ שלא לשלם חובות, מתוך מחשבה שמא יהיה זכאי בעתיד להנחה, ולא ליצור מצב של אי שוויון כלפי מי ששילמו כדין ובמועד, בטרם גובשה זכאותם להנחה." כלל זה יעמוד לנגד עיני כל המוסמכים לדון בבקשה למחיקת חוב לפי סעיף זה, ובהתאם כל בקשה למחיקת חוב שאינה עומדת באופן דווקני בהוראות נוהל מחיקת חובות והמפורט לעיל, תידחה.

ב.2 זכאות להנחה לפי תקנה 2(א)(8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה :

הנחה לזכאי בעל הכנסה חודשית ממוצעת שפורטה בתוספת הראשונה, לפי מספר הנפשות המתגוררת איתו בנכס- הנחה בשיעור שנקבע לפי מבחן ההכנסה שבתוספת האמורה לפי הוראת תקנה 2(א)(8) לתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג – 1993 (להלן: "התקנות").

1. המחיקה תהיה רק לחובות של יחיד (לא תאגיד).
2. המחיקה תהיה **עד שבע שנות חיוב אחרונות** כאשר תקופת המחיקה הינה תלויה נסיבות העניין ולפי שיקול דעת המועצה;
3. **שיעור המחיקה יהיה עד שיעור ההנחה המרבי הקבוע בתקנות מבחן הכנסה לו זכאי הנישום באותו מועד, אך בכל מקרה לא יותר מ- 70%.**
4. ההנחה תחול על חובות נכסי מגורים בלבד ותינתן על נכס אחד בלבד.
5. **גיל הנישום הינו לאחר גיל 65. במקרים חריגים בלבד של מצב חומרי קשה, הנתמכים בהמלצה של שירותי הרווחה, תהיה הועדה רשאית לאשר מחיקה של חיובים שגילם אינו עולה על 65.**
6. ההנחה תינתן בגין כל שטח בית המגורים.
7. עם הנישום לא חיים בבית, במועד הבקשה למחיקה, אנשים בעלי כושר השתכרות.
8. הנישומים אינם מחזיקים ברכב ששוויו עולה על 25 אלש"ח.
9. ייבדקו חשבונות הבנקים של הנישום בצירוף דוח יתרות וימצא כי אין בהם נכסים של ממש וכן יחויב הנישום לחתום על הצהרה לפיה אין בידו נכסים בעלי ערך כלכלי של ממש (למעט נכס מקרקעין אחד בו הוא מתגורר).
10. תינתן חוות דעת של מחלקת הרווחה על כך שמצבו הכלכלי-אישי של הנישום בכי רע במועד הנתון.
11. במקרים בהם מחלקת הרווחה לא תיתן חוות דעת בעניין הנישום, יידרש דו"ח של חוקר פרטי בעניין, אשר עלותו תמומן על ידי הנישום.
12. צוות מקצועי של גזבר, מנהל מחלקת הגביה ויועץ משפטי יוסמכו לטפל בבקשות למחיקה לפי החלטה זו של המליאה. המלצה של הצוות המקצועי בדבר המחיקה אינה מחייבת כשלעצמה, והיא כפופה לאישור יתר הגורמים המוסמכים לפי נוהל מחיקת חובות.
13. במסגרת הבקשה למחיקת חוב, ייחתם הסכם בו הנישום מתחייב להתקין בחשבונו הוראת קבע על התשלומים השוטפים. כמו כן יחתום על התחייבות שלא לייצר חובות חדשים לאחר החתימה על ההסכם ולעמוד בתשלומים החודשיים השוטפים. תשלום בכל דרך אחרת שאינה הוראת קבע, יאושר במקרים חריגים בלבד וכפוף לאישור גזבר ויועמ"ש.
14. בהתאם להוראות סעיף 3.3.1.2 לנוהל מחיקת חובות, מחיקת חוב בהתאם לסעיף זה מותנית בהסדרת תשלום של יתרת חוב הארנונה של החייב.
15. ההחלטה בגין סעיף זה תקפה ל- 3 שנים לכל היותר ותיבחן מחדש עם תום התקופה. במידה ויוחלט להאריך את ההחלטה לתקופת זמן נוספת תובא מחדש לאשרור במליאה.
16. **בהתאם להוראות נוהל מחיקת חובות, "יש להפעיל את הסמכות בצמצום, על מנת שלא לתת למחזיק בנכס תמריץ שלא לשלם חובות, מתוך מחשבה שמא יהיה זכאי בעתיד להנחה, ולא ליצור מצב של אי שוויון כלפי מי ששילמו כדון ובמועד, בטרם גובשה זכאותם להנחה." כלל זה יעמוד לנגד עיני כל המוסמכים לדון בבקשה למחיקת חוב לפי סעיף זה, ובהתאם כל בקשה למחיקת חוב שאינה עומדת באופן דווקני בהוראות נוהל מחיקת חובות והמפורט לעיל, תידחה.**

ג. קריטריונים למחיקת חובות שאינם אבודים - למי שהיו זכאים להנחה במועד יצירת החוב לפי סעיף 3.3.1.1 לנוהל מחיקת חובות:

המחיקה תחול ביחס לחובות ארנונה שנוצרו בתקופה שבה היה החייב זכאי להנחה על פי תקנות ההנחה מארנונה או לפי כל דין הקובע זכאות להנחה מארנונה, וההנחה לא נוצלה מסיבות חריגות כגון אי הגשת בקשה או אי תשלום יתרת הארנונה מסיבה של חוסר יכולת כספית.

1. המחיקה לא תחול על הנחה לפי תקנה 13 לתקנות ההנחה מארנונה, הנחה לבנין ריק.
2. המחיקה תהיה רק לחובות של יחיד (לא תאגיד).
3. המחיקה תהיה **עד שבע שנות חיוב אחרונות** כאשר תקופת המחיקה הינה תלוית נסיבות העניין ולפי שיקול דעת המועצה ;
4. בסמכות הועדה לאשר מחיקה בגובה של עד 70%.
5. ההנחה תחול על חובות נכסי מגורים בלבד ותינתן על נכס אחד בלבד.
6. ההנחה תינתן בגין כל שטח בית המגורים.
7. עם הנישום לא חיים בבית, במועד המחיקה, אנשים בעלי כושר השתכרות.
8. הנישומים אינם מחזיקים ברכב ששווי עולה על 25 אלש"ח.
9. ייבדקו חשבונות הבנקים של הנישום בצירוף דוח יתרות וימצא כי אין בהם נכסים של ממש וכן יחויב הנישום לחתום על הצהרה לפיה אין בידו נכסים בעלי ערך כלכלי של ממש (למעט נכס מקרקעין אחד בו הוא מתגורר).
10. וועדת ההנחות של המועצה תוסמך לטפל בבקשות למחיקה לפי החלטה זו של המליאה, על יסוד המלצה של הצוות המקצועי בדבר המחיקה. החלטת ועדת ההנחות אינה מחייבת כשלעצמה, והיא כפופה לאישור יתר הגורמים המוסמכים בנוהל מחיקת חובות.
11. במסגרת הבקשה למחיקת חוב, ייחתם הסכם בו הנישום מתחייב להתקין בחשבונו הוראת קבע על התשלומים השוטפים. כמו כן יחתום על התחייבות שלא לייצר חובות חדשים לאחר החתימה על ההסכם ולעמוד בתשלומים החודשיים השוטפים. תשלום בכל דרך אחרת שאינה הוראת קבע, יאושר במקרים חריגים בלבד וכפוף לאישור גזבר ויועמ"ש.
12. בהתאם להוראות סעיף 3.3.1.1 לנוהל מחיקת חובות, מחיקת חוב בהתאם לסעיף זה מותנית בהסדרת תשלום של יתרת חוב הארנונה של החייב.
13. ההחלטה בגין סעיף זה תקפה ל- 3 שנים לכל היותר ותיבחן מחדש עם תום התקופה. במידה ויוחלט להאריך את ההחלטה לתקופת זמן נוספת תובא מחדש לאשרור במליאה.